

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

Titulus XI. De Sepulturis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

TITULUS XI.

D E

Sepulturis.

Quæres primò. An fideles in loco sacro sint sepeliendi?

R. Licet non obsit justis sepultura nulla vel vilis, nec impiis celebris & speciosa proffit, ut dicitur in *cap. sacris. 12. §. unde si. de sepult.* ex ordinatione tamen matris Ecclesiæ fideles in communione ejus defuncti in loco sacro sepeliendi sunt, tum propter parocinium Sanctorum, qui in eo coluntur, tum propter Ministrorum Ecclesiæ aliorumque fidelium preces, qui ad commendandas defunctorum animas ibi conveniunt. Nam, ut inquit Gregor. in *cap. cum gravia. caus. 13. q. 2.* cum gravia peccata non deprimunt, hoc prodest mortuis, si in Ecclesia sepeliantur, quod eorum proximi, quoties ad eadem loca sacra veniunt, suorum, quorum sepulchra aspiciunt, recordantur, & pro eis Domino preces fundent.

Quæres secundò. In quo loco sacro defunctus est sepeliendus?

R. Si defunctus sepulturam non elegerit, in sepulchro Majorum suorum sepeliendus est. *can. Ebron. 2. can. unigueque. 3. caus. 13. q. 2. cap. cum quis. 2. de sepult. in 6.* Si quis autem nec sepulturam elegerit, nec proprium sepulchrum habet, in sua parochia est se-

pelendus, *cap. ex parte 5. cap. cum liberum. 6. cap. in nostra. 10. de sepult.*

Quæres tertio. An quilibet relicta propriâ parochiâ & Majorum sepulturâ in quolibet loco religioso sepulturam sibi eligere valeat?

R. Si aliquod Monasterium Apostolicum habeat privilegium, ut ibidem fideles sibi sepulturam eligere valeant, quilibet aliâs sepulturam eligendi capax, relicto Majorum aut Parochiali sepulchro sepulturam in eo sibi eligendi obtinet facultatem. *cap. fraternitatem. 3. cap. in nostra. 10. de sepult. cap. cum quis. 2. eod. in 6.* Hæc privilegia mendicantes Ordines habent, ita ut in Ecclesiis vel locis suis ubilibet constitutis liberam habeant sepulturam, videlicet quod omnes ad eam recipere valeant, qui sepeliri elegerint in locis & Ecclesiis eorundem. *Clement. dudum. 2. de sepult. Extrav. super cathedram. cod. vinter com.* Hoc specialiter est advertendum, quod si Regulares in civitatem vel Parochiam admissi singularia cum Rectoribus Parochialium Ecclesiarum pacta fecerint, ne ullos aut certos fideles etiam apud ipsos sepulturam eligentes sepelirent, hujusmodi pacta, quibus suis privilegiis renuntiârunt, sunt servanda, ut

ut habet textus expressus in *cap. 1. de pactis. in 6.*

Quæres *quartò*. Quinam sepulturam sibi eligendi habent libertatem?

R. Quilibet legitimam adeptus ætatem, sive sit vir sive mulier, sepulturam sibi eligere potest, dummodò specialiter à Jure non prohibeatur; electio enim sepulturæ est ultimæ pars voluntatis. *cap. cum liberum. 6. de sepult. can. ultima. 4. caus. 13. q. 2.* Hinc primò mulier conjugata sepulturam sibi eligere potest, quamvis ad tempus vitæ sub viri potestate sit constituta, *cap. de uxore. 7. de sepult.* Si tamen absque electione discedat, cum viro ultimo sepelienda est. *cap. is qui. 3. §. mulier. de sepult. in 6.* Secundò filiusfamilias pubes, quamvis sub patria sit potestate, sepulturam sibi eligit, infra annos pubertatis pater de consuetudine filio impuberi sepulturam assignat. *cap. licet. 4. de sepult. in 6.* Tertio. Licet Religiosi sepulturam sibi eligendi careant potestate, sed apud sua Monasteria sint tumulandi, *cap. fin. de sepult. in 6.* si tamen Religiosus in loco à Monasterio remoto moriatur aut infirmetur, ita ut ad Monasterium commodè non valeat deportari, sepulturam sibi eligere, vel in loco propinquiori sepeliri potest. *cit. cap. fin. cap. nimis. 16. de excess. Pralat.*

Quæres *quintò*. Quid Parochianæ debetur Ecclesiæ, si Parochianus alibi sepulturam elegerit?

R. Si Parochianus extra propriam Parochiam eligat sepulturam, parochiali Ecclesiæ portio debetur canonica de redditibus Ecclesiæ, in qua defunctus se-

pelitur. *cap. 1. cap. certificari. 9. cap. in nostra. 10. de sepult. cap. cum quis. 2. eod. in 6. Clement. dudum. 2. eod. Extrav. inter cunctas. 1. de privileg. inter com.* De quantitate istius portionis canonice standum est locorum consuetudini. *cit. cap. certificari.* quia aliquando media pars, ut in *cap. relatum. 2. de sepult.* aliquando tertia, aliquando quarta pars dicitur esse persolvenda. Hæc canonica portio ex omnibus illis rebus, quæ Ecclesiæ, in qua sepelitur, ratione funeris obveniunt, ut de cereis, oblationibus, ornamentis &c. in die sepultura adhibitis, est deducenda. Solvitur autem Parocho ideo, quia qui fuerunt socii passionum, debent esse & consolationum, *2. Cor. 1.* Parochi autem sustinent onera divina officia celebrandi, parochianis, dum vivunt, Sacramenta administrandi, eos instruendi &c. quare justum est, ut per electionem sepulturæ in alia Ecclesia debitum non defraudentur obsequiis; cum ille, qui Altari servit, de Altari vivere debeat. *cap. cum secundum. 16. de prebend.* Excipe, nisi Religiosus, apud quos sepultura eligitur, Ecclesiæ parochiali portionem canonicam de funeralibus non solvendi privilegium habere noscantur. De quo *Trident. sess. 25. de reform. cap. 13.*

Quæres *sextò*. Quid si quis alienum parochianum, qui proprium sepulchrum non habet, sepeliverit?

R. Qui alienum parochianum, qui nec proprium sepulchrum habet, nec alibi sepulturam elegit, sepelivit, Ecclesiæ parochiali corpus tumulatum cum omnibus iis, quæ occasione sepulturæ rece-

recepit, restituere debet. *cap. ex parte. §. cap. cum liberum. 6. cap. in nostra. 10. de sepult.*

Quæres *septimò*. An aliquem ad eligendam sepulturam inducere licitum sit?

R. Ad tollenda scandala, & commotiones inter Parochos & alios Clericos sive sæculares sive regulares sedandas, in *cap. animarum. 1. de sepult. in 6. in virtute S. obedientiæ*, ac sub interminatione maledictionis æternæ, districtissimè prohibetur, ne per Religiosos vel Clericos sæculares aliquis ad vovendum, jurandum, vel fide interpositâ promittendum inducatur, ut apud eorum Ecclesias sepulturam eligat, vel jam electam non immutet; Electio sic facta, declaratur invalida, & taliter eligentes non obstante juratâ promissione, sepeliendi sunt apud illas Ecclesias, apud quas sepeliendi de jure fuissent, si aliàs sepulturâ non electâ forsitan decessissent. Quod si facta sepultura in Ecclesia per inductionem electa, cadaver tumulatum cum omnibus, quæ ratione sepulturæ obvenerunt, est restituendum. Hæc constitutio Bonifacii VIII, renovata est in *Clement. cupientes. 3. de penis. adjunctâ excommunicatione Papæ reservatâ.*

Quæres *octavò*. An Religiosi defunctos, qui apud ipsos sepulturam elegerunt, propriâ autoritate ad suas Ecclesias deferre possint?

R. Ex constitutione speciali Leonis X. in *Concil. Lateran. Primò* Religiosi cum cruce ad levanda funera eorum, qui in suis Ecclesiis sepulturam elegerunt, *R. D. Schmorrenberg Instit. J. Can.*

runt, nisi præmonito & requisito Parocho, parochiam intrare non possunt. *2dò*. Quod si requisitus Parochus consentire nolit, aut præsens esse recuset, Regulares corpus defuncti ad suam Ecclesiam deferre possunt. *3tid*. Præsens in die sepulturæ Parochus funus antequam efferatur, in domo benedicere, & usque ad Ecclesiam sepulturæ conducere debet. *4tid*. Postquam funus ad Ecclesiam sepulchralem deductum, officia divina facere pertinet ad Rectores illius Ecclesiæ, in qua corpus tumulatur.

Quæres *nonò*. An pro sepultura aliquid exigi possit?

R. Pro sepultura in Ecclesia præstanda nihil exigi debet. *cap. abolenda. 13. de sepult. cap. plerique. 7. de pactis. cap. non satis. 8. cap. cum in Ecclesia. 9. de simon.* Ratio est: quia ipsa benedictio sepulturæ adhærens emi censetur. Aliàs laudabiles consuetudines, juxta quas fideles Ecclesiæ, in qua sepeliuntur, oblationes faciunt, sunt servandæ. Quamvis enim pravæ exactiones prohibeantur, pias tamen consuetudines observari præcipitur. *cap. ad Apostolicam. 42. de simon.*

Quæres *decimò*. Quinam ecclesiasticâ privantur sepulturâ?

R. Omnes fideles, nisi specialiter prohibeantur, ecclesiasticâ sunt honorandi sepulturâ. Specialiter autem prohibentur *primò* omnes non baptizati, *can. Ecclesiam. 27. & 28. de consecrat. dist. 1. 2dò* hæretici eorumque fautores, *cap. sicut air. 8. cap. excommunicamus. 13. §. credentes de heretic. cap. quicumque. 2. eod. in 6. 3tid*. Qui per integrum annum

F f f

non

non confessi, & tempore paschali Eucharistiam non sumplerunt. *cap. omnis utriusque* 12. de *pœnitent. & remiss.* 4to. Qui in torneamentis vel in duello occumbunt. De quo *Tridentin. sess. 25. de reform. cap. 19.* si in ipso conflictu decesserint, perpetuò careant ecclesiasticâ sepulturâ. 5to. Manifesti usurarii. *cap. quia in omnibus. 3. de usur. cap. quanquam 2. eod. in 6.* 6to. Religiosi inventi proprietarii in sterquilinio sunt sepeliendi. *cap. Monachi. 2. cap. super quodam. 4. cap. cum ad monasterium. 6. de statu Monach.* 7^{imo}. Qui decimas ad Ecclesiam pertinentes non restituit. *cap. prohibemus. 19. de decimis.* 8vo. Nominatim excommunicati aut interdicti. *Clement. 1. de sepult. cap. sacris. 12. eod. nisi ante mortem pœnitentiam egerint. cap. si cui. 20. de sentent. excom. in 6.* 9no. Notoriè excommunicati. Quamvis enim de facto per *Extrav. Martini V. ad evitanda.* Fideles cum excommunicatis nondum denunciatis tam vivis, quàm mortuis communicare possint: quia autem illud solum in favorem fidelium statutum est; idèd si aliquem excommunicatum in excommunicatione pertinaciter defunctum esse constat, quantumvis nondum denunciatus sit, ab ecclesiastica sepultura arceri potest. Colligitur ex *vit. cap. sacris. 12. de sepult.* Aliud est, si ante mortem petiverit, & à quocunque Sacerdote absolutionem acceperit. *cap. fin. de sepult.* 10mo. Qui violentas manus sibi inferendo seiplos occiderunt, & manifestum sit, id ex tædio vitæ aut desperatione factum. *can. placuit. 12.*

caus. 23. q. 5. 11mo. Qui in notorio & certo peccato impœnitentes decedunt *cap. ex parte. 11. de sepult. junct. gloss. verb. communicabatur.*

Quæres undecimò. Quid faciendum, si indignus sepulturâ ecclesiasticâ in loco sacro sepeliatur?

1°. Si excommunicatus denunciatus, aut notorius Clerici percussor, aut infidelis, in loco sacro sepeliatur, Ecclesia vel cæmeterium polluitur, & corpus sepulti, si ossa ab aliis ossibus fidelium discerni possint, exhumari, & procul ab ecclesiastica sepultura jactari debent. *cit. cap. sacris. 12. de sepult. & antequam ibidem alii sepeliantur, cæmeterium aut Ecclesia polluta prius est reconcilianda. cap. consulisti. 7. de consecr. Eccles. cap. unic. eod. in 6.* Quod juxta sententiam probabilem non est extendendum, si alii indigni hic non specificati in loco sacro sepulti fuerint; quia pœnæ ad casus non expressos haud sunt extendendæ.

Quæres duodecimò. Quæ indignos in loco sacro sepelientium pœnæ?

1°. Omnes sive exempti sive non exempti, qui in casibus à Jure non concessis indignos sepulturâ ecclesiasticâ, ut tempore interdicti, vel publicè excommunicatos, aut nominatim interdictos, vel usurarios manifestos &c. scienter in loco sacro sepelire præsumunt, pœnam excommunicationis incurrunt. *Clement. 1. de sepultur.*

* *
*

TITU.